

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับความเครียดในผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือด ในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล และศึกษาตัวแปรที่ร่วมทำนาย ความเครียดในผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจำหน่ายจาก โรงพยาบาล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลของจากแบบสอบถาม ผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดในระยะ เปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล จำนวน 120 ราย ผู้วิจัยเสนอผลการ วิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 4 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือด ในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล แสดงผลการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 2-3

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับของความเครียดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือด ในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล แสดงผลการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 4 และตารางที่ 5

ตอนที่ 3 การศึกษาปัจจัยคัดสรร ได้แก่ สมรรถภาพทางกาย ความรู้เกี่ยวกับโรคหัวใจ ขาดเลือด การสนับสนุนทางสังคม ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และ การรับรู้ความรุนแรงของความ เจ็บป่วย แสดงผลการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 6

ตอนที่ 4 การศึกษาความสามารถในการพยากรณ์ของสมรรถภาพทางกาย ความรู้ เกี่ยวกับโรคหัวใจขาดเลือด การสนับสนุนทางสังคม ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การรับรู้ความ รุนแรงของความเจ็บป่วย ประสิทธิภาพการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลด้วยโรคหัวใจขาดเลือด ต่อความเครียดในผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจำหน่ายจาก โรงพยาบาล แสดงผลไว้ในตารางที่ 7

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล จำนวน 120 ราย จำแนกตาม เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	71	59.2
หญิง	49	40.8
สถานภาพสมรส		
โสด	2	1.7
คู่	92	76.7
ม่าย	22	18.3
หย่าร้าง	4	3.3
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	13	10.8
ประถมศึกษา	79	65.8
มัธยมศึกษา	15	12.5
ประกาศนียบัตร	8	6.7
ปริญญาตรี	5	4.2
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล จำนวน 120 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 59.2) มีสถานภาพสมรสคู่ (ร้อยละ 76.7) และจบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 65.8)

ตารางที่ 3 ตารางแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล จำนวน 120 ราย จำแนกตาม อายุ และจำนวนครั้งที่ได้เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลด้วยโรคหัวใจขาดเลือด

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ	\bar{x}	S.D.
อายุ	-	-	69.83	7.63
จำนวนครั้งที่ได้รับ การรักษาในโรงพยาบาล ด้วยโรคหัวใจขาดเลือด	-	-	2.04	1.45
1	56	46.7	-	-
2	39	32.5	-	-
3	10	8.3	-	-
4	3	2.5	-	-
5	3	2.5	-	-
มากกว่า 5 ครั้ง (จำไม่ได้)	9	7.5	-	-

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือด ในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล มีอายุเฉลี่ย 69 ปี ($\bar{x} = 69.83$, S.D. = 7.63) และมีค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งที่ได้รับการรักษาในโรงพยาบาลด้วยโรคหัวใจขาดเลือดประมาณ 2 ครั้ง ($\bar{x} = 2.04$, S.D. = 7.63) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดส่วนใหญ่เป็นบุคคลซึ่งเคยมีประสบการณ์การเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลแล้ว แต่เมื่อพิจารณาจากค่าความถี่พบว่า ส่วนใหญ่เคยได้รับการรักษาในโรงพยาบาลด้วยโรคหัวใจขาดเลือดเป็นครั้งแรก (ร้อยละ 46.7)

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับของความเครียดในผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล

ตารางที่ 4 ตารางแสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของความเครียดในผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล

ตัวแปร	ความเป็นไปได้ของคะแนน	ช่วงคะแนนจริง	\bar{x}	S.D.	ระดับความเครียด
ความเครียดในผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือด	20 - 80	21-65	39.04	10.87	สูงกว่าปกติ น้อย

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล มีระดับความเครียดสูงกว่าปกติเล็กน้อย ($\bar{x} = 39.04$, S.D. = 10.87) ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดมีระดับความเครียดสูงกว่าปกติจำนวน 62 คน โดยมีระดับความเครียดสูงกว่าปกติเล็กน้อย จำนวน 33 คน มีระดับความเครียดสูงกว่าปกติปานกลาง จำนวน 11 คน และมีระดับความเครียดสูงกว่าปกติมาก จำนวน 18 คน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ตารางแสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความเครียดในผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อคำถาม	\bar{x}	S.D.
<u>ในระยะ 1 เดือนที่ผ่านมา</u>		
<u>(หลังจากออกจากโรงพยาบาลเพื่อกลับไปดูแลตนเองต่อเนื่องเกี่ยวกับโรคหัวใจขาดเลือดที่บ้าน)</u>		
1. หงุดหงิด รำคาญใจ ที่ต้องเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือด	2.37	.97
2. นอนไม่หลับ เพราะกังวลใจ เกี่ยวกับการเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือด	2.67	1.09
3. วุ่นวายใจเมื่อต้องกลับไปอยู่บ้าน หลังจากทราบว่าเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือด	1.90	.91
4. รู้สึกเหมือนทำอะไรไม่ได้ เพราะคิดมาก เกี่ยวกับการเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือด	1.95	1.01
5. การเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือดทำให้ไม่อยากพบปะผู้คน	2.21	1.09
6. ปวดศีรษะข้างเดียว หรือ ปวดบริเวณขมับทั้งสองข้าง เนื่องจากคิดมาก เกี่ยวกับการเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือด	1.83	.90
7. การเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือดทำให้รู้สึกเศร้าหมอง ไม่มีความสุข	1.83	1.02
8. การเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือดทำให้รู้สึกว่าชีวิตตนเองไม่มีคุณค่า	1.60	.90
9. การเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือดทำให้รู้สึกหมดหวังในชีวิต	1.71	.89
10. การเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือดทำให้กระวนกระวายใจ อยู่ตลอดเวลา	1.92	.95
11. การเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือดทำให้รู้สึกว่าตนเองไม่มีสมาธิ	1.95	.83
12. การเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือดทำให้รู้สึกอ่อนเพลีย เหมือนไม่มีแรงจะทำอะไร	2.31	1.08

ข้อคำถาม	\bar{x}	S.D.
13. การเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือดทำให้รู้สึกอยากอยู่เฉยๆ ไม่อยากทำอะไร	2.19	.95
14. เกิดอาการหัวใจเต้นแรง เนื่องจาก คิดมากเรื่องการเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือด	1.79	.78
15. มีอาการปากสั่นหรือมือสั่น เวลาที่รู้สึกไม่พอใจ	1.15	.40
16. กลัวว่าจะเกิดอันตรายเนื่องจากการเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือด จนไม่กล้าทำสิ่งต่างๆ	2.22	.85
17. การเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือดทำให้เกิดอาการปวด หรือ เกร็งกล้ามเนื้อ บริเวณท้ายทอย หลัง หรือไหล่	2.03	1.14
18. การเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือดทำให้เกิดอาการตื่นเต้นง่ายเมื่อต้อง ประสพกับเหตุการณ์ไม่คุ้นเคย	1.78	.78
19. มึนงง หรือ เวียนศีรษะ เนื่องจากคิดมากเรื่องการ เจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือด	2.01	.99
20. รู้สึกกดดันเกี่ยวกับการเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือด จนรู้สึกมี ความสุขทางเพศกับคู่สมรสได้ลดลง	1.65	.85

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพ หลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล มีความเครียดในรายข้อคำถามส่วนใหญ่เป็นครั้งคราว โดยในข้อที่ 2 “ท่านมีอาการนอนไม่หลับ เพราะกังวลใจ เกี่ยวกับการเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือด” มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด เท่ากับ 2.67 (S.D. = 1.09) รองลงมาคือ ข้อคำถาม “ท่านรู้สึกหงุดหงิด รำคาญใจ ที่ต้อง เจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจขาดเลือด” มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.37 (S.D. = .97) และ ข้อคำถาม “การเจ็บป่วย ด้วยโรคหัวใจขาดเลือดทำให้ท่านรู้สึกอ่อนเพลีย เหมือนไม่มีแรงจะทำอะไร” มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.31 (S.D. = 1.08) ตามลำดับ และในข้อคำถาม “มีอาการปากสั่นหรือมือสั่น เวลาที่รู้สึกไม่ พพอใจ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด เท่ากับ 1.15 (S.D. = .40)

ตอนที่ 3 การศึกษาปัจจัยคัดสรร ได้แก่ สมรรถภาพทางกาย ความรู้เกี่ยวกับโรคหัวใจขาดเลือด การสนับสนุนทางสังคม ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การรับรู้ความรุนแรงของความเจ็บป่วย

ตารางที่ 6 ตารางแสดงจำนวน และร้อยละของระดับสมรรถภาพทางกาย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถภาพทางกาย ความรู้เกี่ยวกับโรคหัวใจขาดเลือด การสนับสนุนทางสังคม ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการรับรู้ความรุนแรงของความเจ็บป่วยของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ความเป็น ไปได้ของ คะแนน จริง	ช่วง คะแนน จริง	\bar{x}	S.D.
สมรรถภาพทางกาย	-	-	0-20	10-20	18.81	2.29
มีระดับความพึงพานกลาง	6	5	-	-	-	-
มีระดับความพึงพาน้อย	114	95	-	-	-	-
ความรู้เกี่ยวกับโรคหัวใจขาดเลือด	-	-	0-10	6-10	9.03	.82
การสนับสนุนทางสังคม	-	-	20-80	35-74	59.99	8.66
ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง	-	-	15-60	26-60	46.03	8.08
การรับรู้ความรุนแรงของความเจ็บป่วย	-	-	15-60	24-57	40.36	8.82

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือด เกือบทั้งหมดมีระดับความพึงพาน้อย (ร้อยละ 95) ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยของสมรรถภาพทางการค่อนข้างสูง ($\bar{x} = 18.81$, S.D. = 2.29) แสดงว่าสามารถช่วยเหลือตนเองได้ดี นอกจากนี้ผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดส่วนมากมีคะแนนเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับโรคหัวใจขาดเลือดเท่ากับ 9.03 (S.D. = .82) มีคะแนนเฉลี่ยของการสนับสนุนทางสังคมเท่ากับ 59.99 (S.D. = 8.66) มีคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองเท่ากับ 46.03 (S.D. = 8.08) และมีคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ความรุนแรงของความเจ็บป่วยเท่ากับ 40.36 (S.D. = 8.82)

ตอนที่ 4 การศึกษาความสามารถในการพยากรณ์ของสมรรถภาพทางกาย ความรู้เกี่ยวกับโรคหัวใจขาดเลือด การสนับสนุนทางสังคม ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การรับรู้ความรุนแรงของความเจ็บป่วย ประสบการณ์การเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลด้วยโรคหัวใจขาดเลือด ต่อความเครียดในผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล

ตารางที่ 7 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเลือกทั้งหมดของสมรรถภาพทางกาย จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลด้วยโรคหัวใจขาดเลือด ความรู้เกี่ยวกับโรคหัวใจขาดเลือด การสนับสนุนทางสังคม ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการรับรู้ความรุนแรงของความเจ็บป่วย ต่อความเครียดในผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล

ตัวแปร	b	S.E. _b	Beta	t	p-value
จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลด้วยโรคหัวใจขาดเลือด	.452	.404	.061	1.119	>.05
สมรรถภาพทางกาย	-.902	.267	-.193	-3.377	<.05
ความรู้เกี่ยวกับโรคหัวใจขาดเลือด	-.270	.725	-.021	-.373	>.05
การสนับสนุนทางสังคม	-.058	.079	-.047	-.740	>.05
ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง	-.262	.108	-.197	-2.426	<.05
การรับรู้ความรุนแรงของความเจ็บป่วย	.709	.086	.582	8.275	<.05
(Constant)	42.826	10.460	-	4.094	<.05
R = .836 S.E. _{est} = 6.04 R ² = .699					
P Value < .05 F = 43.673					

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเข้าทั้งหมด (Enter) พบว่า ปัจจัยคัดสรรทั้งหมดมีความสามารถในการร่วมกันพยากรณ์ความเครียดในผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจากจำหน่ายจากโรงพยาบาล ได้ร้อยละ 69.9 (R² = .699) โดยการรับรู้ความรุนแรงของความเจ็บป่วยมีความสามารถในการทำนายความเครียดในผู้สูงอายุ

โรคหัวใจขาดเลือดในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจากจำหน่ายจากโรงพยาบาลได้ดีที่สุด (Beta = .582, $P < .05$) หมายความว่า หากหน่วยการรับรู้ความรุนแรงของความเจ็บป่วยเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้ค่าความเครียดในผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดเพิ่มขึ้น .582 รองลงมาคือ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง (Beta = -.197, $P < .05$) หมายความว่า หากหน่วยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้ค่าความเครียดในผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดลดลง .197 และ สมรรถภาพทางกาย (Beta = -.193, $P < .05$) หมายความว่า หากหน่วยสมรรถภาพทางกายเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้ค่าความเครียดในผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดลดลง .193 ส่วน จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลด้วยโรคหัวใจขาดเลือด ความรู้เกี่ยวกับโรคหัวใจขาดเลือด และการสนับสนุนทางสังคม ไม่สามารถทำนายความเครียดในผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือดในระยะเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพหลังจากจำหน่ายจากโรงพยาบาลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย